teli a že »Geos« bude sama oznamovati podmínky (mimo jiné ceny), za kterých hodlá zeleninu nakupovati. Cen maximálních nebo směrných však nestanoví ani zmíněná vyhláška, ani nařízení, na němž spočívá. To zřejmo je již ze znění zmíněných enunciací, jež nic takového nepraví, nad to pak z nedostatku formy dle základních zákonů státních obecně zavazující. Nemohl se tedy obžalovaný dopustiti přestupku dle § 21 č. 1 cís. nař. v této formě. Ku sproštění obžalovaného arci okolnost tato nestačí, poněvadž skutková podstata zmíněného paragrafu zakládá se v případě, že tu není ceny úředně stanovené — prodávající dle zjištění určité ceny nepožadoval — nabídnutím ceny převyšující cenu dosud obvyklou. Cena tato však v rozsudku vůbec zjištěna není. Poněvadž tedy dosavadní zjištění skutková nedovolují použíti práva materielního a nelze se vyhnouti nařízení nového hlavního líčení, bylo rozsudek zrušiti a věc přikázati, poněvadž jde již jen o přestupek, příslušnému okresnímu soudu k novému projednání a rozhodnutí.

Čís. 4.

Zákon o obchodu s potravinami ze dne 16. ledna 1896 č. 89 ř. z. na rok 1897.

Zodpovědnost majitele podniku za poklesky jeho zřízenců.

(Rozh. ze dne 30. ledna 1919, Kr II 8/19.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal v neveřejném zasedání k zmateční stížnosti obžalovaného do odsuzujícího rozsudku zemského trestního soudu v Brně jako soudu nalézacího ze dne 30. července 1918 právem, že se zmateční stížnosti dle § 5 zák. ze dne 31. prosince 1877 č. 3 ř. z. z roku 1878 ihned vyhovuje, v odpor vzatý rozsudek se zrušuje a věc se odkazuje zpět k témuž nalézacímu soudu, aby ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Správně poukazuje rozsudek k tomu, že obžalovaný, jenž svůj obchod koňským masem provozuje tím způsobem, že obstarává pouze nákup koní a řízení celého obchodu, kdežto jeho zřízenci maso vysekávají a prodávají, byl jakožto majitel závodu povinen, kromě zachovávání předpisů o ohledávání dobytka a masa a jiných opatření dohlížeti bedlivě v závodě na jakost masa, dáti zřízencům přísný rozkaz, aby co nejbedlivěji všímali si jakosti prodávaného masa a aby špatného masa neprodávali. Právem však stížnost zmateční vytýká rozsudku se stanoviska důvodu zmatečnosti dle § 281 č. 5 tr. ř., že není zjištěno, zachoval-li se tak obžalovaný, či opomenul dostáti této své povinnosti, resp., že není odůvodněn a doložen výrok soudu, že obžalovaný »toho neučinil«, t. j. nezachoval se dle povinnosti shora vytčené. Rozsudek vskutku nezmiňuje se nijak o způsobu, jímž obžalovaný postaral se o to, aby zástupci jeho zachovávali zákonných předpisů, zejména není zjištěno, jak obžalovaný postaral se o šetření náležitých opatrností při prodeji masa, aniž v tom ohledu poukazuje rozsudek k průvodnímu materiálu; rovněž neuvádí rozsudek, proč předpokládá, že obžalovaný na jakost masa nedohlížel a nedal zřízencům přísného rozkazu, aby co nejbedlivěji všímali si jakosti

prodávaného masa a aby neprodávali masa špatného. Za důvod postačující k tomuto předpokladu nemohla by sama o sobě posloužiti okolnost, že špatné maso bylo v jeho obchodě vskutku prodáno, jak vysvitne z dalších vývodů právních. Svou zodpovědnost za prohřešky proti zákonu o obchodu s potravinami, spáchané v jeho obchodě z nedbalosti, nemůže arci obžalovaný prostě odmítati poukazem k okolnosti, že se stará jen o nákup koní a řízení závodu, když tě sám netvrdí, že závod jeho je podnikem továrním a že má k řízení jeho zástupce živnostenskému úřadu ohlášeného a jím schváleného. Závod obžalovaného je dle spisů živností řemeslnou; k provozování jeho je ovšem majitel oprávněn použíti zřízenců a pomocníků; pokud si však za pomocníky ty nezvolí vědomě osoby nezpůsobilé, není při dělbě práce dle oborů trestně zodpovědným předem za vše, co pomocníci u provozování jeho obchodu učiní. Nelzeť na majiteli živnosti žádati, aby za každým ze svých pomocníků stál a každý z jeho úkonů bezprostředně kontroloval. Ale ovšem je živnostník takový povinen postarati se přiměřenými opatřeními o to, aby se v závodě nedělo nic zákonu se příčícího. Za tím účelem byl by tedy obžalovaný musil zejména svým zřízencům uděliti potřebná poučení a zakázati, aby maso zkažené (zdraví škodlivé) na prodej nechovali a neprodávali, a byl by se pak musil občas náležitě přesvědčiti, je-li též zákazu jeho dbáno a šetřeno. Nezachoval-li se obžalovaný tak, neučinil-li ničeho, aby zabránil, aby v jeho obchodě nebyl ani z nedbalosti přestupován zákon o potravinách chováním na prodej a prodejem masa zdraví škodlivého, nechal-li své zřízence počínati si libovolně, nebo nebyl-li alespoň dozor jeho dostatečným, jednal arci nedbale a musí odpovídati za nastalý účinek ve smyslu § 14 č. 2 zák. o obchodě s potravinami. Dalším předpokladem viny obžalovaného bylo by ovšem zjištění seznatelnosti vadného, zdraví nebezpečného stavu masa na prodej chovaného a prodaného na straně obžalovaného, resp. jeho zřízenců, kdyby byli dbali náležité pozornosti. Ani v tomto ohledu neobsahuje rozsudek výroků určitých. Okolnost za prokázanou přijatá, že maso prodané R-ové bylo nevzhledné, krvavé, s promodralými děrami, by nestačovala, není-li zároveň zjištěno, že tyto nebo jiné na mase zjevné vlastnosti byly zevními příznaky příčiny škodlivosti masa, za kterou soud dle posudku znalců uvádí hnilobné a rozkladné látky, obsažené v koupeném koňském mase, o němž R-ová při hlavním líčení potvrdila, že nezapáchalo, zvláště když také v případě K-ové maso »bylo vzhledné« a nezapáchalo a v případě S-ové maso »bylo pěkné« a nezapáchalo. Za tohoto stavu věci není tu náležitých podkladů pro použití práva materielního a, poněvadž je možno opatřiti je jen novým hlavním líčením, nezbývá, nežli použíti § 5 nov. k tr. ř. z r. 1877 a rozhodnouti, jak shora uvedeno.

Čís. 5.

Zřeknutí se opravného prostředku obžalovaným jest neodvolatelno a i pro obhajce závazno.

(Rozh. ze dne 5. února 1919, Kr II 22/19.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací nevyhověl stížnosti obžalovaného na usnesení zemského trestního soudu v Praze, jímž zavržena zmateční stížnost obžalovaného do odsuzujícího rozsudku řečeného soudu.